

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 313.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152688368.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Ritorneller

194

Reineklode(n): blommeart. - *Skarntyde(n)*: plante, kendt for sin giftighed. Her alluderes nok til Sokrates, som tømte giftbægeret. - *Anselmo*: evt. allusion til Anselm af Canterbury (1033-1109), ital. ærkebiskop og skolastiker. Som skolastiker (skolastikken bygger på tankens egen logiske konsistens frem for erfaringen) er han døvt for det sanselige; Anselm var desuden kendt som en person, der ikke 314 veg fra sit standpunkt, og hans tanker om synden fik afgørende indflydelse på middelalderens kristendom.

195

Jasmin(en): fint, stærkt og sødt duftende tropisk, subtropisk busk, hvoraf der kan udtrækkes olie til parfume. - *Capricer*: lunefulde indfald.

196

Liigbegjængelse: begravelsesprecession.

198

Platoniker: her om åndelig og usanselig person, især benyttet i forbindelse med erotik. - *Lidse*: her kant ved kjolens udskæring el. kæde til halssmykke.

200

skikket: velegnet. - *Helena*: i Homers *Iliaden* skænker *Venus* (gr. Afrodite, se n.t.s. 31) den trojanske prins *Paris* den skønne Helena, der var gift med Spartas kong Menelaos; dette ran blev årsagen til den trojanske krig.

201

Tog Jupiter (...): if gr. mytologi voldtog Zeus (lat. Jupiter) i skikkelse af en svane den skønne Leda, der var kongedatter i Aitolien. - *Toftes*: se n.t.s. 152. - *carreret*: firkantet. - *Furie*: rasende kvinde, if. rom. mytologi hævngudinde. - *Amor (...)* *Psyche*: se n.t.s. 128.

202

Ambrosia: se n.t.s. 31. - *Cataracter*: se n.t.s. 85. - *Nektar (kalken)*: se n.t.s. 25; *kalk* betegner blomsterbægret og alluderer evt. til bæget i nadveren.

203

varlig: forsigtig. - *Herakles*: lat. Herkules, if. gr. mytologi en helt, om hvem der berettes sagnet om de 12 arbejder; i det 9. arbejde overvandt H. *Amazoner*: if. gr. mytologi et folkefærd af jagende og krigeriske kvinder. - *Salpiglosse(n)*: *salpiglossis sinuata*, da. trompettunge pga. dens tragtformede krone. - *Salvie(n)*: læbeblomstret urt, har en dyb tolæbet krone. - *Balsamin (en)*: springbalsaminen slynger sine frø ud ved berøring, heraf lat. *impatiens noli-tangere*: utålmodig rør mig ikke. - *Jalap(pen)*: mexicansk plante, der er i familie med *convolvulus* (snerle) og derfor kan forveksles med en klatreblomst. - *Gentian(en)*: da. ensian.

204

Levkoi(en): levkøj: se n.t.s. 135. - *Ellepiger (...)* *Elverhøien*: i folkeviserne lokkes unge giftefærdige mænd af ellepigerne ned i elverhøjen (se n.t.s. 20) til erotiske erfaringer, der gør dem uegnede til ægteskab. - *Malve*: udtrykket *store Bæger* kan henvise til poppelrosen, der er robust og har purpurrøde blade. - *Tøffelblomst*: blomsten kan minde om en udtrådt tøffel, derfor tilnavne som fruetøffel, dronningens morgensko, kællingelomme, strikkepose. - *Skabiose*: lat. *scabies*: fnat, som den er blevet brugt imod; typisk med brunrød blomst. - *marmorne*: bestående af marmor. - *Diptamme*: også kaldt brændende busk, fordi de æteriske olier, som planten indeholder, 315 fordamper så kraftigt på varme dage, at dampene ved vindstille kan antændes over planten. - *Dryade*: dryas, slægt af rosenfam., vokser i arktiske, subarktiske og alpine områder; se også n.t.s. 118. - *Hibisk(en)*: hibiskus: har store åbne, enkeltstående blomster i stærke farver.

205

Sværdlilie(n): iris: blomsten er blå, hvid el. gul med lodrette højblade og bagudkrummede ydre blade. - *Abe(n)*: lat. *mimulus*; også kaldet åben abeblomst pga. kronens åbne form. - *Negenaugen*: el. negenøje: en

lampret (fisk, der suger sig fast, typisk til sten), hvis gælleåbninger ligner øjne. - *Niagara*: flod på grænsen mellem USA og Canada med et stort vandfald. - *Posekigger*: toldkontrollør, i overført betydning en, der snager. - *rasende*: gal. - *Tistille*: om dameunderbukser, permissioner. - *Pernille*: evt. allusion til den geskæftige tjenestepige i Holbergs komedier.

206

Humle: slægt af hampfamilien, har en bitter smag og nedadhængende blade, benyttes til ølbrygning.

207

Dina(s): evt. forkortelse af lat. Diana (gr. Artemis), gudinde for jagt og kyskhed. - *ogsaa svæve*: end svæver. - *ziirligt*: her pynteligt, nydeligt. - *Arne(n)*: åbent ildsted, i overført betydning hjem. - *Leda (...)* *Svanen*: se n.t.s. 201. - *Cypresser*: se n.t.s. 142.